

Ja ha sortit el Diccionari que ens demanaven

edició il·lustrada

Preu especial:
325 Ptes.

CANIGŌ diccionari SOPENA català-castellà castellà-català

CONTÉ:

- 900 pàgines a dues columnes
- 65.000 mots i
- 85.000 accepcions
- 47 temes gramaticals català i castellà (Ortografia i Morfologia).
- 117 verbs regulars, irregulars i auxiliars.
- 56 vocabularis il·lustrats.
- 39 mots remarcats (barretina, calçotada, caramelles, còbula, jocs florals, paisos catalans, rabassaire, sardana, veueria, etc.).
- 8 il·lustracions típiques de color (Castellers i Xiquets, els Tres Tombs, la Sardana, les Caramelles, etc.).
- Noms de pila, curiositats, costums i refranys vinculats al poble català.

A la present obra s'han tingut en compte les Normes de l'Institut d'Estudis Catalans i va dedicada, preferentment, als escolars i als qui són nou vinguts.

DE VENDA A TOTES LES LLIBRERIES

EDITORIAL RAMON SOPENA, S.A.
Provença, 95 Tel. 230 38 09 Barcelona

novel·la, ressò de la història

VA PLOURE TOT EL DIA de Teresa Pàmies. Col·lecció «El balanci», 88. Edicions 62, Barcelona 1974.

Teresa Pàmies va prenent un lloc ben destacat entre els narradors del país. L'èxit inicial —amb el *Testament a Praga*, premi Josep Pla— va poder semblar l'èxit d'un tema indubtablement ben tractat, però suggestiu per ell mateix, i encara més amb el reforç d'aquells fragments admirables de les memòries del pare. Després, hem anat veient que no era això sol. I crec que en el llibre del qual ara parlo n'hi ha la prova decisiva. En un cert sentit, Teresa Pàmies no hi ha pas abandonat el tema inicial —com no l'ha abandonat a *Quan érem capitans*—, però amb les voltes que hi ha donat ha demostrat prou bé que allò que compta de debò en els seus llibres, més que no el tema, és la manera com l'escriptor el sap utilitzar. El primer llibre era centrat en l'exili: el d'ella i el del seu pare. Després, a *Quan érem capitans*, dóna una visió del passat —d'ella i del país—, tal com el veu avui, després d'una llarga experiència. I *Va ploure tot el dia* és el llibre del retorn. D'un retorn —prou que ho sabem els qui l'hem viscut, encara que fos en un altre moment i d'unes altres maneres— inseparable, és clar, dels records del passat i de la vida de l'exili, i que pren, així i tot, una virtualitat pròpia que deixa marcats els qui l'han viscut.

La manera de contar és, en aquest llibre de Teresa Pàmies, molt més eficaç i molt més «novel·lística» que en el primer. L'autora ens diu: «Quedi ben entès que heu llegit una novel·la», i ens adverteix que hi ha posat situacions i personatges «estrictament imaginaris». Però, de fet, jo no hi sabria pas destriar allò que és imaginat d'allò que hi és recordat. I, en tot cas, i encara que no ens fes cap advertiment, el que és evident és que el procediment narratiu que hi adopta és molt més lliure, i l'ofici literari molt més segur. Sense cap justificació que no sigui purament literària, hi barreja episodis molt diversos i els conta tan aviat en primera com en segona persona. Tot això no exclou, ja s'entén —i l'autora també ens ho diu—, que en el llibre hi hagi «molt d'autobiogràfic». Però no costa gaire d'adonar-se que, en la utilització, tot esdevé, diríem, autobiogràfic sense compromís. És a dir, novel·lístic.

El llibre conta, en present, i sobre el fons pròxim d'un dia de pluja incessant, l'episodi de la visita d'uns policies a casa de la nouvinguda. Hi fan un registre, se l'enduen a declarar i, al vespre, la deixen en llibertat. L'acció és, així, molt senzilla, perfectament ambientada, i contada sense insistències, en uns

Teresa Pàmies.

termes realistes molt afinats i sense cap truculència. Insisteixo que, produïda sobre el fons de la pluja, els locals, el carrer, la imatge ambiental és immediata i vivíssima. Però, un cop l'ha aconseguida, la narradora —molt explicablement— no en converteix els episodis en tema narratiu immediat del llibre, sinó que els utilitza, quan li convé —i els qui hem conegut situacions anàlogues sabem fins on poden ser suggeridors—, per ajustar amb més precisió els estats d'esperit que li produeixen en present als records entrelligats de l'exili i del retorn que, sense donar mai la impressió d'esprèmer massa el tema, i units amb alguna fugida cap a un passat més remot, formen el veritable contingut del llibre. El mateix diria del to, de la manera de contar, que hi apareix més personal encara, i sobretot més segura, que en els llibres anteriors. El pas del present als diversos nivells del passat hi és fet amb una naturalitat i una traça molt remarcables; el fil mai no hi és trencat. I el llenguatge, sempre eficaç, hi aconsegueix ben sovint una intensitat expressiva molt alta.

He dit que el tema no hi és mai utilitzat d'una manera exhaustiva, i crec que és per aquí que esdevé visible una de les qualitats més evidents del llibre. La riquesa temàtica no hi és un resultat de la varietat que hi pugui haver en els fets viscuts, sinó de la intensitat amb què han estat viscuts; en el passat, és clar, però sobretot a l'hora de transformar-los en lletra escrita. D'aquí ve que, a despit de la unitat temàtica que es manté en els tres llibres publicats fins ara, Teresa Pàmies no hi aparegui com una narradora limitada a un sol tema. Qualsevol altre tema humà dels que hi apareixen indicats tot passant pren, per poc que l'autora s'hi entretingui, la mateixa intensitat dels que pot semblar que depenen de la temàtica deliberada de l'obra. M'agradarà molt llegir, parli del que parli, el llibre següent.

MAURICI SERRAHIMA